

PARTICULARITĂȚILE CONTABILITĂȚII CHELTUIELILOR ÎN SOCIETĂȚILE DE ASIGURĂRI

Elena CERNOVA, Facultatea de Științe Economice

Insurance is one of the oldest categories of the economical relations, representing, as protection system, one of the main instruments that assure economical security and stability, efficient protection against numerous risks. In nowadays economy insurance exercises a stabilizator role for the social reproduction proceses.

The studies held on this topic created permits for the analitical description of the concepts and types of expenses inside the insurance companies, as well as for being able to evaluate the way in which the operational accounting regarding the expenses within this insurance companies is done.

Odată cu dezvoltarea științei, tehnicii și producției se mărește și riscul apariției pericolelor calamităților și accidentelor. Astfel, asigurarea servește drept factor important de stimulare a activității și de garantare a unui mod de viață sănătos, de creștere a productivității muncii în conformitate cu investiția personală în producție și asigurarea bunăstării proprii.

Asigurarea reprezintă un sistem de relații ce cuprinde protejarea intereselor personale și patrimoniale ale persoanei fizice și juridice, prin formare de fonduri bănești din contul primelor de asigurare, plătite de asigurat, în schimbul cărora asiguratorul își asumă obligația ca la producerea cazului asigurat să compenseze asiguratului suma

asigurată sau despăgubirea de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

În economia contemporană, asigurarea exercită rolul de stabilizator al proceselor de reproducere socială. Majorarea permanentă a averii obștești acumulate, pe de o parte, și agravarea riscurilor tehnogene, economice și sociale ce pun în pericol menținerea și creșterea ei, pe de altă parte, necesită crearea unui sistem vast de fonduri de asigurare, care sunt preconizate pentru compensarea la timp a pagubei materiale neprevăzute.

Activitatea economică din punct de vedere al contabilității reprezintă un moment bine determinat în timp și în spațiu, de confirmare documentară a operațiilor economice executate în cadrul activității economice sau a unui eveniment economic.

Contabilitatea în cadrul organizațiilor de asigurări are o serie de particularități specifice, condiționate de caracterul activității în domeniul asigurărilor.

Ca bază teoretică pentru studiul efectuat au servit monografiile clasice în domeniul contabilității, inclusiv a contabilității în societățile de asigurări, lucrările științifice ale economiștilor români și autohtoni, iar ca obiect de studiu a constituit S.A.R. "Moldcargo" S.A., activitatea economică a căreia se desfășoară pe baza unui program concretizat sub aspect financiar în bugete. Serviciile de asigurare prestate de această societate contribuie la satisfacerea cerințelor agenților economici și populației, prin plata promptă a sumelor asigurate și despăgubirilor de asigurare, prin păstrarea integrității bunurilor și asigurarea suplimentară a cetățenilor în caz de bătrânețe sau accidente.

Societățile de asigurări organizează contabilitatea cheltuielilor din asigurare directă și reasigurare. Cheltuielile privind plata despăgubirilor, indemnizațiilor și a altor sume de asigurare constituie unul din principalele articole de cheltuieli din asigurarea directă. Despăgubirea se achită de către asigurător în conformitate cu contractul de asigurare sau conform legii, în baza cererii asiguratului și conform deciziei societății de asigurări, după cercetările proprii privind cauzele și circumstanțele producerii cazului asigurat. Despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul comun al asiguratorului și asiguratului și nu poate depăși valoarea bunurilor la data producerii evenimentului asigurat și nici cuantumul prejudiciului real suportat.

La fel, societățile de asigurări înregistrează cheltuieli din modificarea mărimii rezervei de asigurare. Veniturile și cheltuielile din modificarea mărimii rezervelor de asigurare se contabilizează în baza calculului efectuate de asigurător conform regulilor de formare a acestora care se efectuează la sfârșitul fiecărui trimestru al anului de gestiune.

Formarea rezervelor de asigurare constituie cheltuieli din modificarea mărimii rezervelor de asigurare ale perioadei de gestiune. În cazul când soldul rezervei de asigurare la finele perioadei de gestiune este mai mare ca la începutul anului de gestiune, societățile de asigurări înregistrează în contabilitate cheltuieli din modificarea mărimii rezervelor de asigurare, deoarece mărimea rezervei de asigurare la finele perioadei de gestiune se mărește și organizația de asigurare suportă cheltuieli pentru formarea rezervei de asigurare.

Atunci când societatea de asigurări nu-și acoperă obligațiile asumate în contractele de asigurare din propriile mijloace și rezerve, conform legislației în vigoare, este obligată să garanteze îndeplinirea acestora pe calea reasigurării lor.

Reasigurarea reprezintă cedarea parțială sau integrală a unor riscuri preluate de un asigurător, denumit reasigurat sau cedent unui alt asigurător, denumit reasigurator sau cesionar, care, la rândul său, își asumă angajamentul să recupereze o parte corespunzătoare din despăgubirea de asigurare acordată de către cedent pe contractul de asigurare directă.

În majoritatea cazurilor, societățile de asigurări nu dispun de mijloace financiare proprii suficiente pentru soluționarea de sine stătător a tuturor pretențiilor ce țin de achitarea plăților de asigurare conform riscurilor primite în asigurare. Prin transmiterea unei părți din răspunderea sa reasiguratorului, organizația de asigurări poate garanta îndeplinirea obligațiilor sale față de asigurat, chiar și în cazul producerii câtorva cazuri de asigurare majore. Acest fapt reprezintă o garanție suplimentară pentru asigurat în ceea ce privește primirea despăgubirii de asigurare în mărimea prejudiciului suferit, ajutând în același timp asigurătorului să-și mențină stabilitatea financiară.

Transmițând riscurile în reasigurare, reasiguratul sau cedentul are dreptul la anumite venituri în formă de: recompensă de comision, venituri din recompensele procentuale ale pagubelor pe riscurile transmi-

se în reasigurare, tantieme — comisionul de la venit pe care reasiguratorul îl poate obține după rezultatele expirării contractului de reasigurare. Cheltuielile cedentului din operațiile de transmitere a riscurilor în reasigurare constituie suma primei de asigurare, care este obligat de a o achita reasiguratorului sau cesionarului pe riscurile transmise în reasigurare. Mărimea recompensei de comision, a plăților de reasigurare, modul și termenii aplicării tantiemei ca și alte condiții ale procesului de reasigurare se stabilesc de contractul de reasigurare. Comisionul reținut în favoarea cedentului este destinat pentru acoperirea cheltuielilor de recepție a asigurării, precum ar fi comisionul agenților și brokerilor de asigurare, eliberarea poliței, întocmirea cartelelor de evidență și alte cheltuieli de gestiune ale cedentului.

La realizarea operațiilor ce țin de primirea riscurilor în reasigurare reasiguratorul, de asemenea, obține venituri și suportă anumite cheltuieli.

Cheltuielile suportate de către reasigurator, ce țin de primirea riscurilor în reasigurare, constituie suma comisionului cedentului și suma recompensei procentuale a pagubelor pe riscurile primite în reasigurare în limita răspunderii asumate pe riscurile date.

Referințe:

1. Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 90-93 din 29 iunie 2007.
2. Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997. În: *Contabilitate și audit*, nr 1 din ianuarie 2007.
3. Standardele Naționale de Contabilitate. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.88-91, din 30 decembrie 1997.
4. Coordonator NEDERIȚĂ, A. *Contabilitate financiară*. Ediția a II-a. Chișinău: ACAP, 2003. 640 p.
5. DOLGHI, A. - Ch.: Somersbi SRL, 2008 (Tipogr. „Sirius” SRL). 166 p.
6. NEDERIȚĂ, A. *Corespondența conturilor*. Chișinău: ASEM, 2007. 640 p.

*Recomandat
Cristina DOLGHI, dr., conf. univ.*